

CEL PROJEKTU

Porażka zyskała status czegoś powszechnego i podlegającego reprodukcji, a uczestniczący w procesie kreowania polityki publicznej aktorzy oczekują jej wystąpienia (choć mogą temu faktowi zaprzeczać lub umniejszać jego znaczenie). Taka perspektywa spojrzenia na porażkę jest deterministyczna i linearna. Była ona faworyzowana przez teorie społeczeństwa ryzyka i została wzmocniona przez ostatnią dekadę kryzysów (finansowego, gospodarczego, ekologicznego, migracyjnego etc.). Tym kryzysowym wydarzeniom towarzyszyła (mniej lub bardziej wyrażona wprost) krytyka mówiąca, że można było je przewidzieć i zapobiec, jeśli tylko byłaby wola i zainteresowanie dyskusją nad potencjalnymi porażkami.

Normalizacja porażki prowadzi do opisywania jej jako deterministycznego i linearnego procesu: *Porażka jest tutaj, ona ma się wydarzyć, co można albo ignorować albo wyciągnąć z tego lekcję*. W tym kontekście podkreślającym trwałość i reprodukcję porażki niezbyt często bezpośrednio przywoływane są pojęcia takie jak „możliwość”, „szansa”, „przypadek” etc. Oczywiście, te zagadnienia są podejmowane, jednak w sposób niebezpośredni, rozproszony i rzadko dosłowny. Celem niniejszego projektu jest integracja podejścia w kategoriach *możliwego*, *warunkowego* i *przypadkowego* z dotychczasowymi ujęciami problemu porażki. Przyczyni się to do rozwoju spójnej perspektywy dotyczącej porażki w naukach społecznych ogółem, a w naukach o polityce publicznej w szczególności.

W projekcie wykorzystane zostaną ilustracje z trzech obszarów polityki publicznej w Polsce: (1) polityki wobec niepełnosprawności; (2) polityki dotyczącej dopuszczalności aborcji; oraz (3) polityki migracyjnej. Te trzy studia przypadków wskazują na uwarunkowania pojawienia się porażki oraz uwzględniają sferę niedeterminowanego i niespodziewanego w polityce publicznej.

PLANOWANE BADANIA

W ramach projektu przeprowadzone zostaną zarówno analizy teoretyczne jak i empiryczne. Po pierwsze, zostaną przeprowadzone analizy różnych ujęć teoretycznych porażki uwzględniające kwestie takie jak współzależność; zakres tego, co możliwe; prawdopodobieństwa wystąpienia. Te ujęcia teoretyczne zostaną zintegrowane w jedną spójną ramę teoretyczną stosowalną do analiz polityk publicznych, ale możliwą także do wykorzystania szerzej w naukach społecznych. Po drugie, z wykorzystaniem zaproponowanej ramy poddane zostaną analizie przypadki trzech polityk publicznych prowadzonych w Polsce: polityki wobec niepełnosprawności; polityki dotyczącej dopuszczalności aborcji; polityki migracyjnej. Analizy koncentrować będą się na sposobach kształtowania się porażki oraz tym, jak (jeżeli w ogóle) się objawia i dlaczego?

POWODY WYBORU TEMATU BADAŃ

Potrzeba budowy zintegrowanego podejścia do problemu porażki wywodzi się z wieloletnich doświadczeń w badaniu podobnych zagadnień: niezamierzonych i nieoczekiwanych konsekwencji oraz ignorancji. Dogłębny przegląd literatury tematu wskazuje, że w ostatnich latach w naukach społecznych nastąpiło silne włączenie idei możliwego, współzależności, a nawet przypadkowości. Widać również pierwsze symptomy podobnego zainteresowania w badaniach zagadnienia porażki polityk publicznych. Podjęcie takiego sposobu myślenia o porażce jest krytyczne wobec dotychczasowego traktowania jej w kategoriach uporczywości, reprodukcji i zaniechania przewidywań. Co więcej, właściwe jest zintegrowanie aktualnego podejścia do porażki i możliwego w politykach publicznych z podobnymi analizami podejmowanymi w innych naukach społecznych. Projekt nie tylko przyczyni się do zwiększenia widzialności problemu współzależności, ale przyczyni się również do wzrostu kumulatywnej wiedzy w obrębie nauk społecznych.